

לזכר מורי פרופ' רענן וולקני

רענן וולקני ז"ל
1910–2002

רענן נולד בארץ-ישראל בשנת 1910 וגדל בתל-אביב. כאשר דודו יצחק וולקני הקים את תחנת הנסיונות בבן-שמן עבר לגור שם עם משפחתו. בבן-שמן נחשף לניסויים החקלאיים הראשונים. מאוחר יותר עברה משפחתו להתגורר בירשלים ורענן השלים את לימודיו התיכוניים ברחביה. עם תום לימודיו יצא להכשרה בקיבוץ גבע, שם עבד בענף הרפת והתקשר מאד לענף. הוא רצה להעניק את הידע שלו בנושא ולפי כך נסע לקליפורניה, ארה"ב כדי להשלים תואר אקדמי בחקלאות.

עם סיום לימודיו הביא ארצה חידושים רבים שהיו לאבן היסוד לפיתוח האדיר של הענף בארץ, לדוגמה: עד אז הגמיעו את העגלות עד גמילתן ב-700 ליטר חלב, לפי המלצתו הגמיעו את העגלות ב-150 ליטר בלבד מבלי שזה פגע בהתפתחותן. הנסיונות נעשו בשלוחה של תחנת הנסיונות ב"חוות מרדכי", על יד מושב בית עובד. רענן דגל בהכנסת תחליפי חלב ומאז זה מקובל. הוא חקר את השפעת הכללת תוספת הסויה כמקור חלבוני לצורך הזולת תחליפי החלב. רענן היה היוזם לניצול מי-הגבינה להגמעת בקר. עד אז נשפכו בארץ מדי שנה 200,000 מ"מ"ע מי-גבינה לתוך הביוב.

כמו כן, כאשר הנהיגו בארץ את המרעה הזרוע הרב-שנתי של אספסת, עשב רודוס ופספלוס הביע רענן התנגדות לבזבוז המים והקרקע, בהשוואה ליבול הזעום שהתקבל על ידי הרעיה.

בזמנו הרפתות בארץ נבנו לפי מודל אירופאי, כאשר הפרות קשורות בשרשראות. רענן הביא ארצה את השיטה של סככות פתוחות מרופדות בקש. הוא הכניס את החליבה המכנית בקיבוצים והמושבים ונתן דחיפה רבה על אף ההתנגדויות הרבות. הוא פיתח את ההזרעה המלאכותית והיה בין מקימי "השירות להזרעה מלאכותית".

זכור לי כנס של ההתאחדות ב-1946, בו הופיע רענן בפני המגדלים עם החידושים הרבים

– זה עשה רושם עצום על המגדלים. זכויותיו בפיתוח הענף והתקדמותו הן רבות! רענן הרבה לסייר ברפתות בארץ ודיבר עם הבוקרים בגובה העיניים. את התקלות והשגיאות שראה פירסם בחוברת "השדה" במדור שערך תחת הכותרת משוט ברפתים.

רענן שימש שנים רבות חבר בהנהלת ענף הרפת. הוא היה בין המורים שיסדו את הפקולטה לחקלאות ושימש בה בתפקידים רבים. במהלך כל השנים הצליח להוציא חוקרים רבים. חלק גדול מתלמידיו המשיכו לעסוק במחקר ובהוראה בפקולטה. היתה לי הזכות להיות אחד מתלמידיו ולסיים בהנחייתו תואר מוסמך. ערכתי איתו מחקרים בבית-דגן ובמינהל המחקר בנוה-יער. פרסמנו מאמרים רבים והוצאנו במשותף חוברת וסרט בנושא גידול בני בקר.

כאלה?! לא האמינו והבלתי ייאמן התגשם.
עד זקנתו המופלגת רענן היה צלול ומצוי
בנושאי הרפת. הייתי בקשר איתו לאורך כל
השנים ואהבתי להאזין לדעיונות שלו ולסיפוריו
על תולדות הענף בארץ. אבד לנו חוקר דגול,
מורה וידיד. תלמידי ותיקי ענף הבקר בארץ
לא ישכחו את תרומתו ואת אישיותו הנאצלת.
אישית אני מרגיש כאב רב. הוא היה לי ידיד
אמת שאהבתיו מאד. יהיה זכרו ברוך!
אהרן בן־אשר

היה בו שילוב של חוקר מעמיק וידען גדול
עם ירידה לשטח ויכולת הדרכה מיוחדת. רענן
פירסם עשרות מאמרים בארץ ובחו"ל,
ובידידות ונעימות הנחה צעירים ממנו. היה בעל
חזון! כבר לפני 20–25 שנה ניבא את כושר
הייצור של הפרה הפריזית־ישראלית שתגיע
לכדי 12,000 ליטר חלב בשנה. תחזית זאת
התגשמה, למרות שרב בוקרי הארץ היו ספקנים
לגביה, האם ניתן להכפיל את התנובה לממדים

התאחדות מגדלי בקר בישראל
חבריה וציבור הבוקרים בארץ
מרכינים ראש בזכרם את

פרופ' רענן וולקני ז"ל

שהלך לעולמו בשיבה טובה

ומשתתפים בצער המשפחה